

OBYVATELSTVO ČESKÉ REPUBLIKY V ROCE 2021

**Terezie Štyglerová
Michaela Němečková**

Tisková konference ČSÚ, 21. března 2022, Praha

Počet obyvatel od roku 2021 vychází z výsledků Sčítání lidu 2021

Každoroční počty obyvatel ČR jsou podle trvalého/u cizinců i přechodného pobytu a získávají se bilancí obyvatel – jde o propojení údajů ze sčítání lidu a každoroční statistiky narozených, zemřelých, přistěhovalých a vystěhovalých

Počet obyvatel zjištěný při posledním sčítání lidu se bilancuje na základě

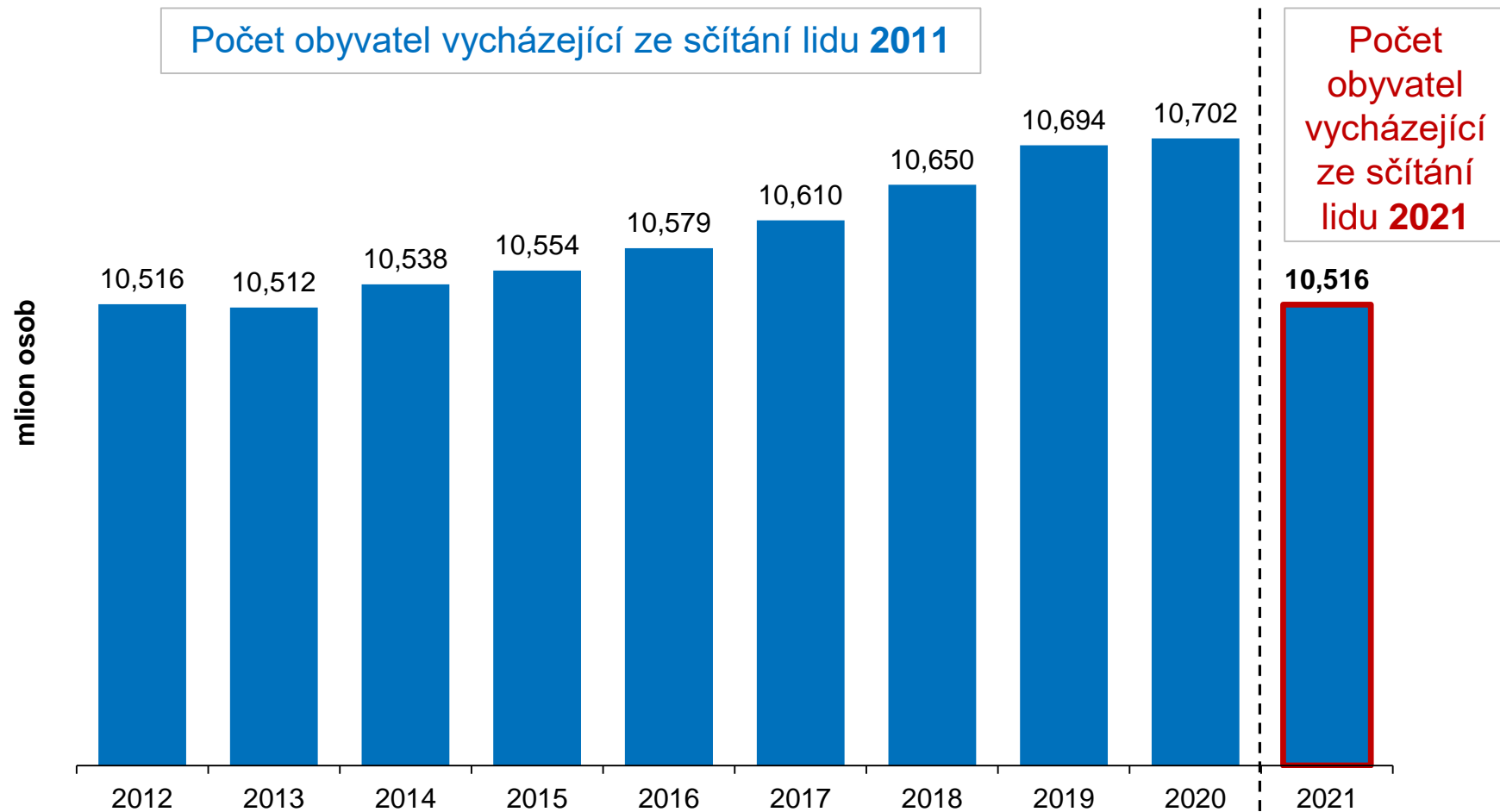
- **ziskových složek populace** (narození, přistěhovalí) a
- **úbytkových složek populace** (zemřelí, vystěhovalí),

a to každoročně až do dalšího sčítání lidu.

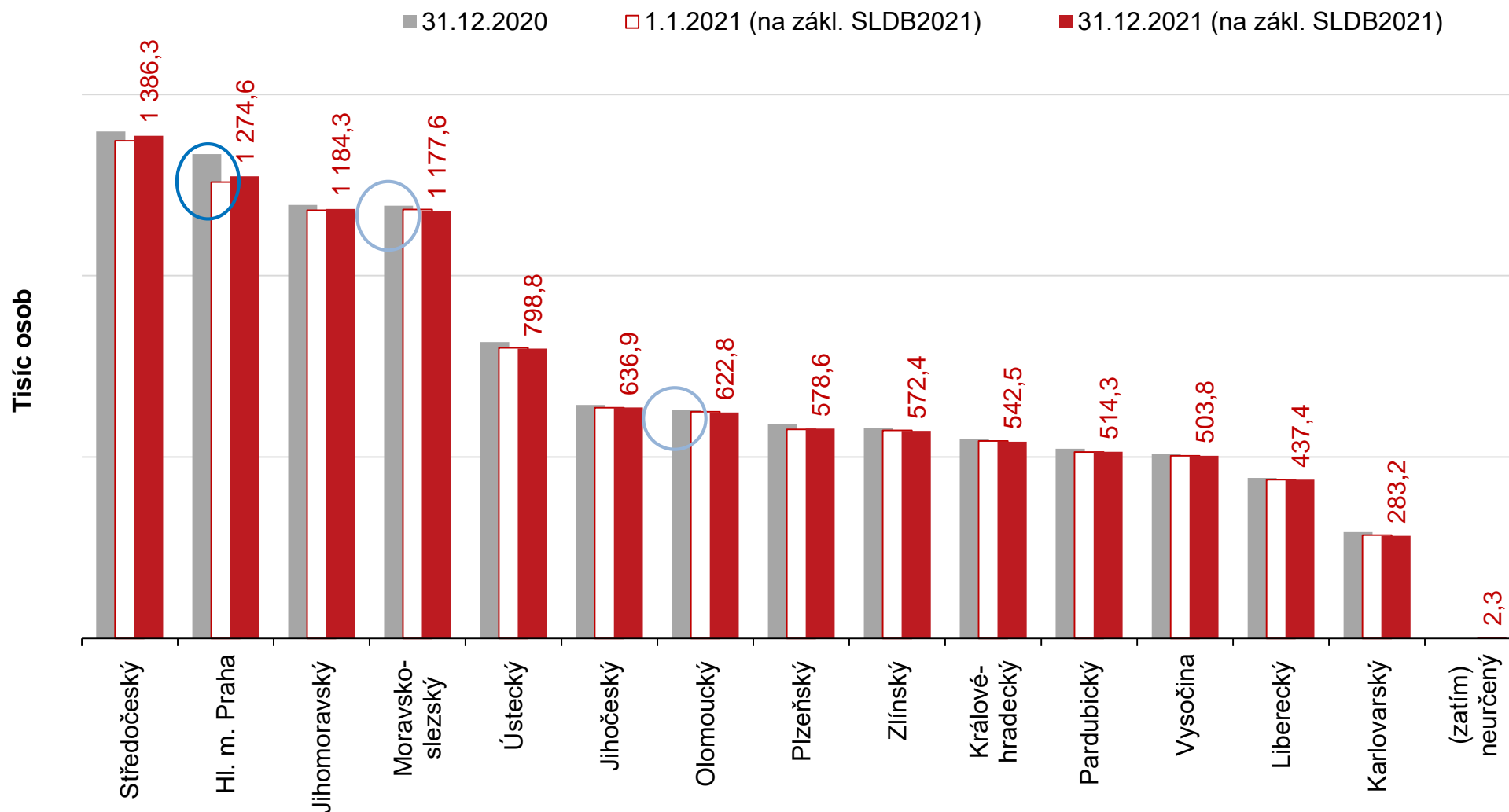
Sčítání lidu = nové (zpřesněné) početní stavy obyvatel.

Ke konci roku 2021 mělo Česko 10 515 669 obyvatel (s registrovaným pobytem v ČR)

Počet obyvatel k 31.12.

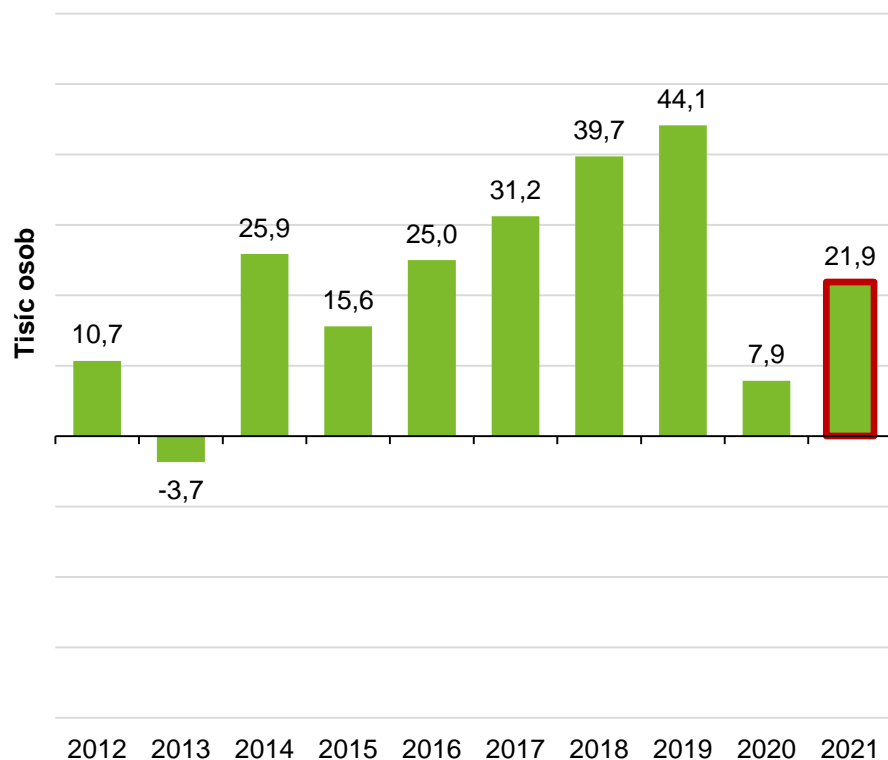

Sčítání „snížilo“ počet obyvatel všech krajů, relativně nejvíce Praze, nejméně Moravskoslezskému a Olomouckému kraji

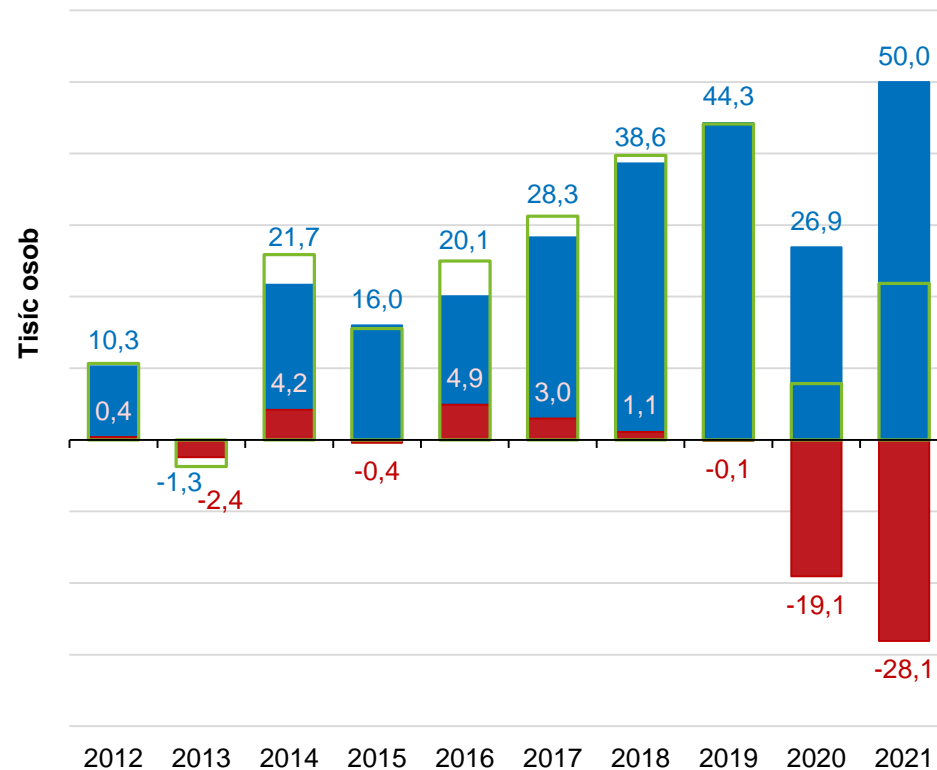

Populace rostla v roce 2021 opět jen díky zahraniční migraci, přirozenou měnou ubylo rekordních 28 tisíc obyvatel

Celkový přírůstek/úbytek obyvatel

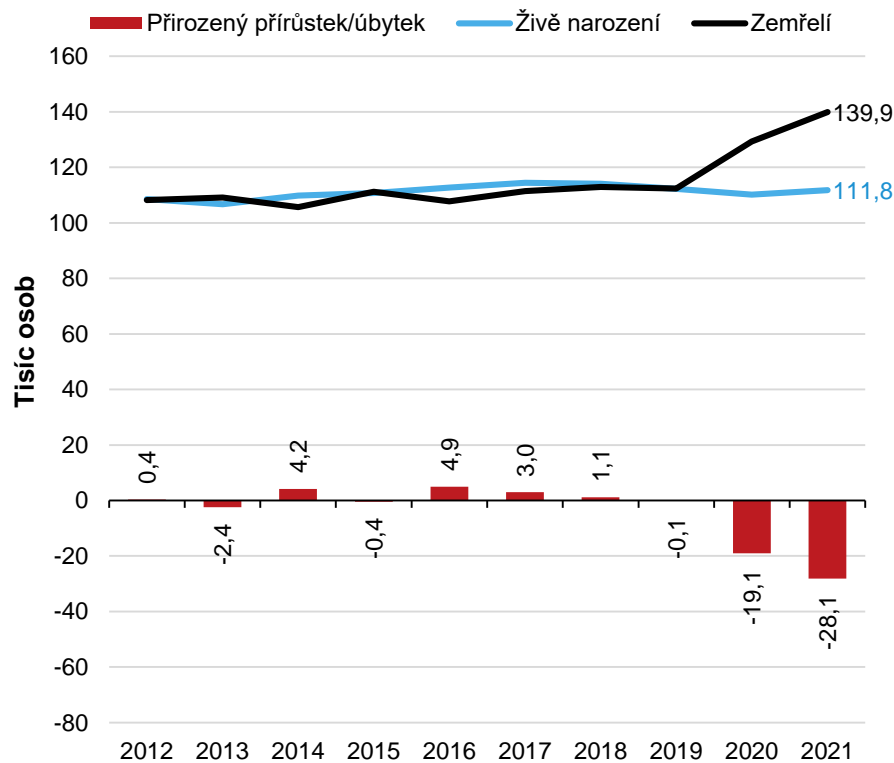

Saldo zahraniční migrace Přirozený přírůstek/úbytek
Celkový přírůstek/úbytek

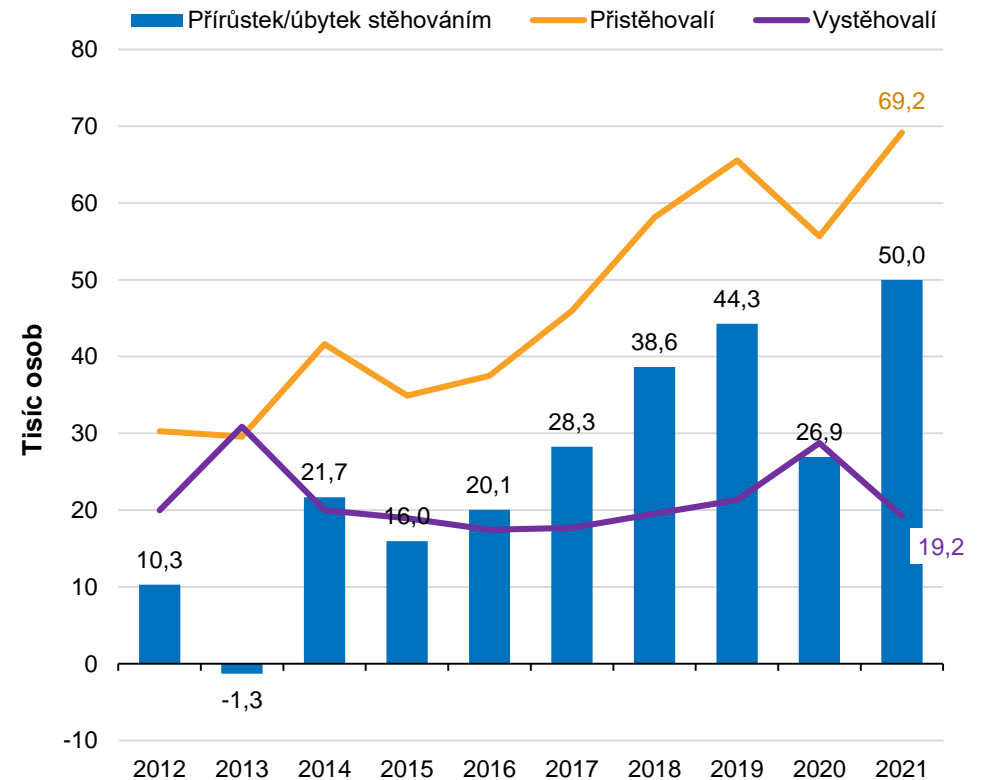
Loňský úbytek obyvatel díky převaze zemřelých nad narozenými byl nejvyšší od vzniku ČR v roce 1918

Vývoj přirozené měny

- Vysoké úbytky obyvatel přirozenou měnou v letech 2020–2021 byly způsobeny vysokou úmrtností

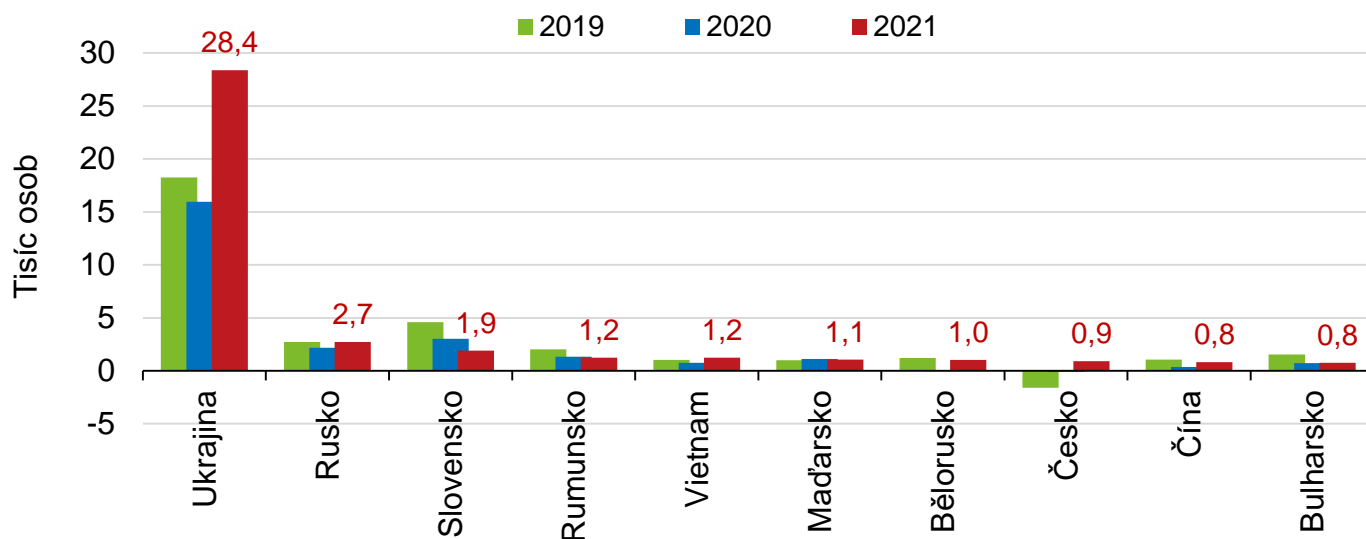
Vývoj zahraniční migrace

- Přistěhovalých meziročně více o 13,5 tisíce (r. 2020 – v části roku omezení pohybu přes hranice), proti roku 2019 nárůst o 3,6 tisíce
- Počet vystěhovalých mírně nad úrovní let 2015–2019

V saldu migrace nadále dominují občané Ukrajiny

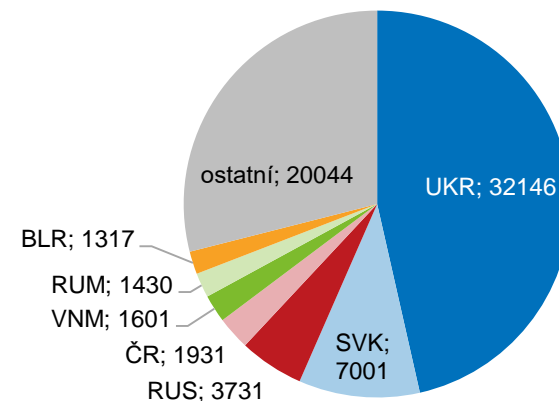
Salda zahraniční migrace podle státního občanství* stěhujících se v letech 2019–2021

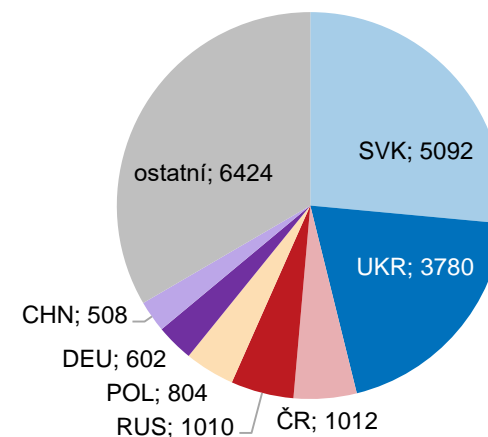
* Výběr: nejpočetnější v saldu roku 2021.

- Občané Ukrajiny a Slovenska dominují nejen v saldu, ale i mezi přistěhovalými (společně 57 %) a vystěhovalými (46 %)

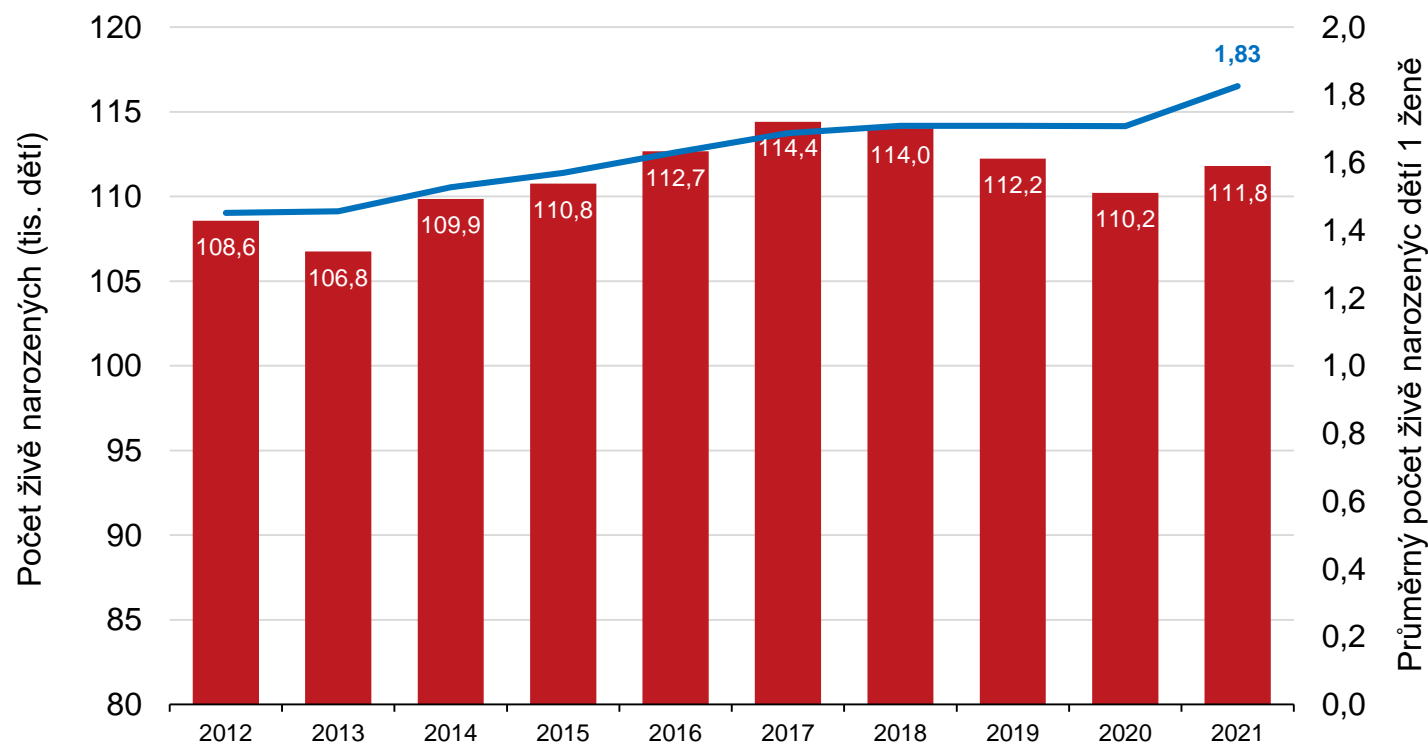
Přistěhovalí podle státního občanství (%)

Vystěhovalí podle státního občanství (%)

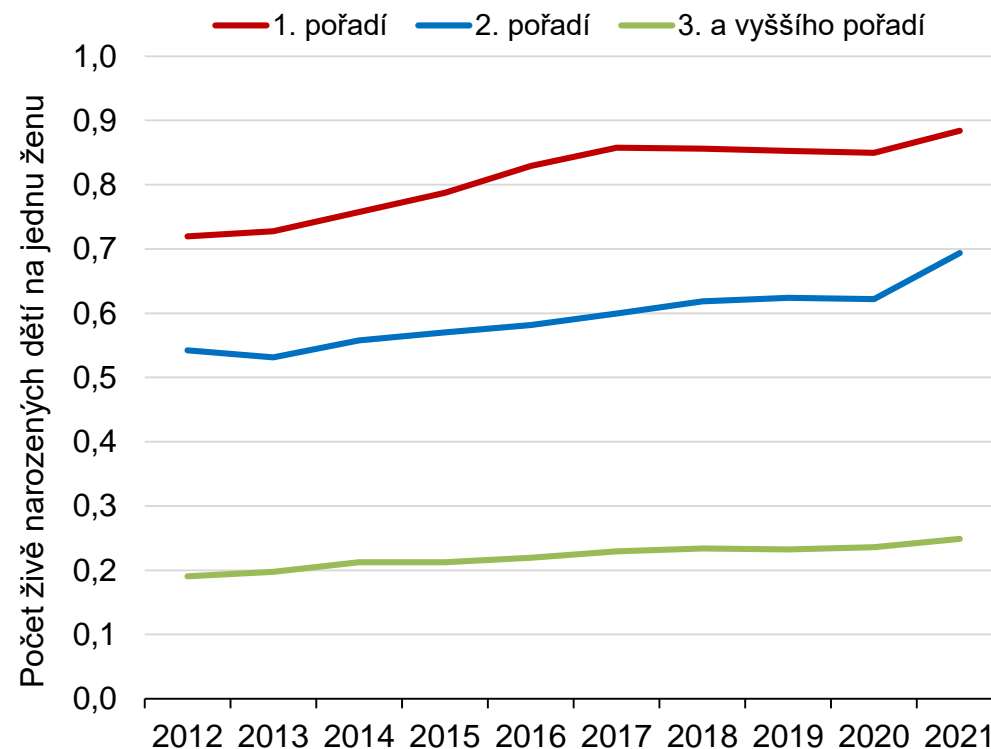
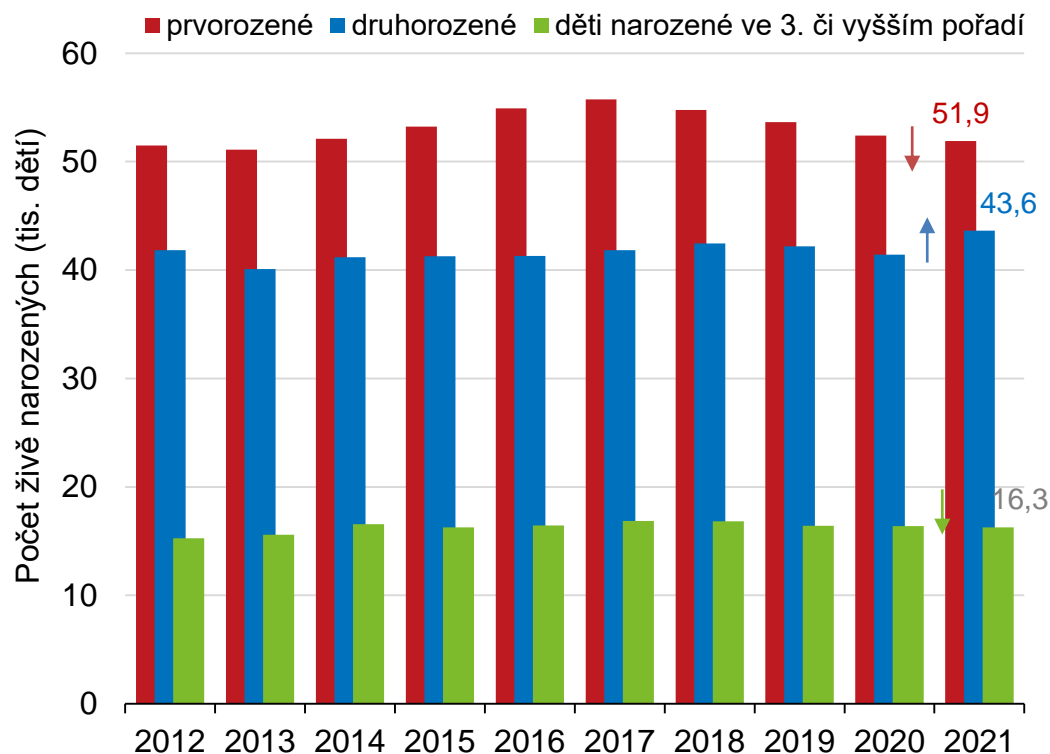

Počet živě narozených dětí po 3 letech poklesu mírně vzrostl zásluhou vyšší plodnosti žen

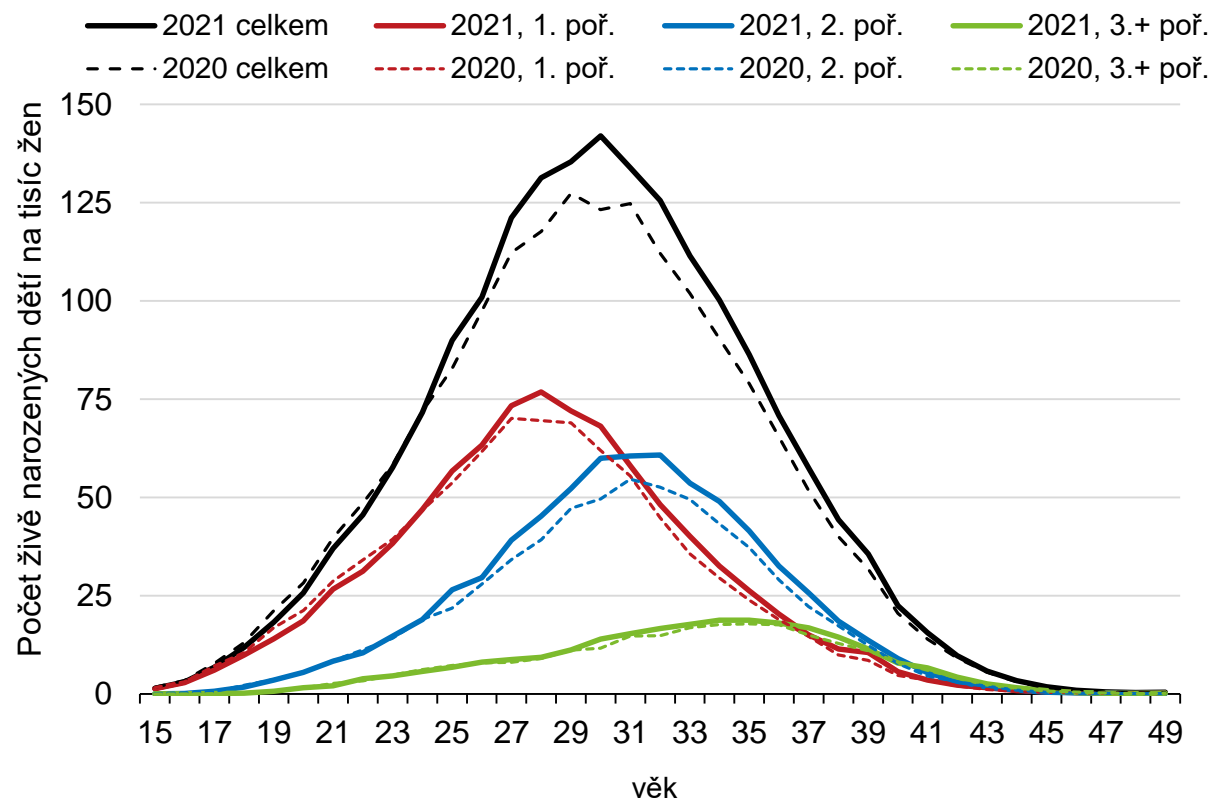
- Počet živě narozených meziročně vzrostl o 1,0 %, ale zůstal nižší než v letech 2016–2019
- Růst úhrnné plodnosti žen (průměrný počet dětí na jednu ženu) z 1,71 (roky 2018 až 2020) nad 1,8 = nejvyšší plodnost od roku 1992

Více narozených díky vyššímu počtu druhorozených dětí

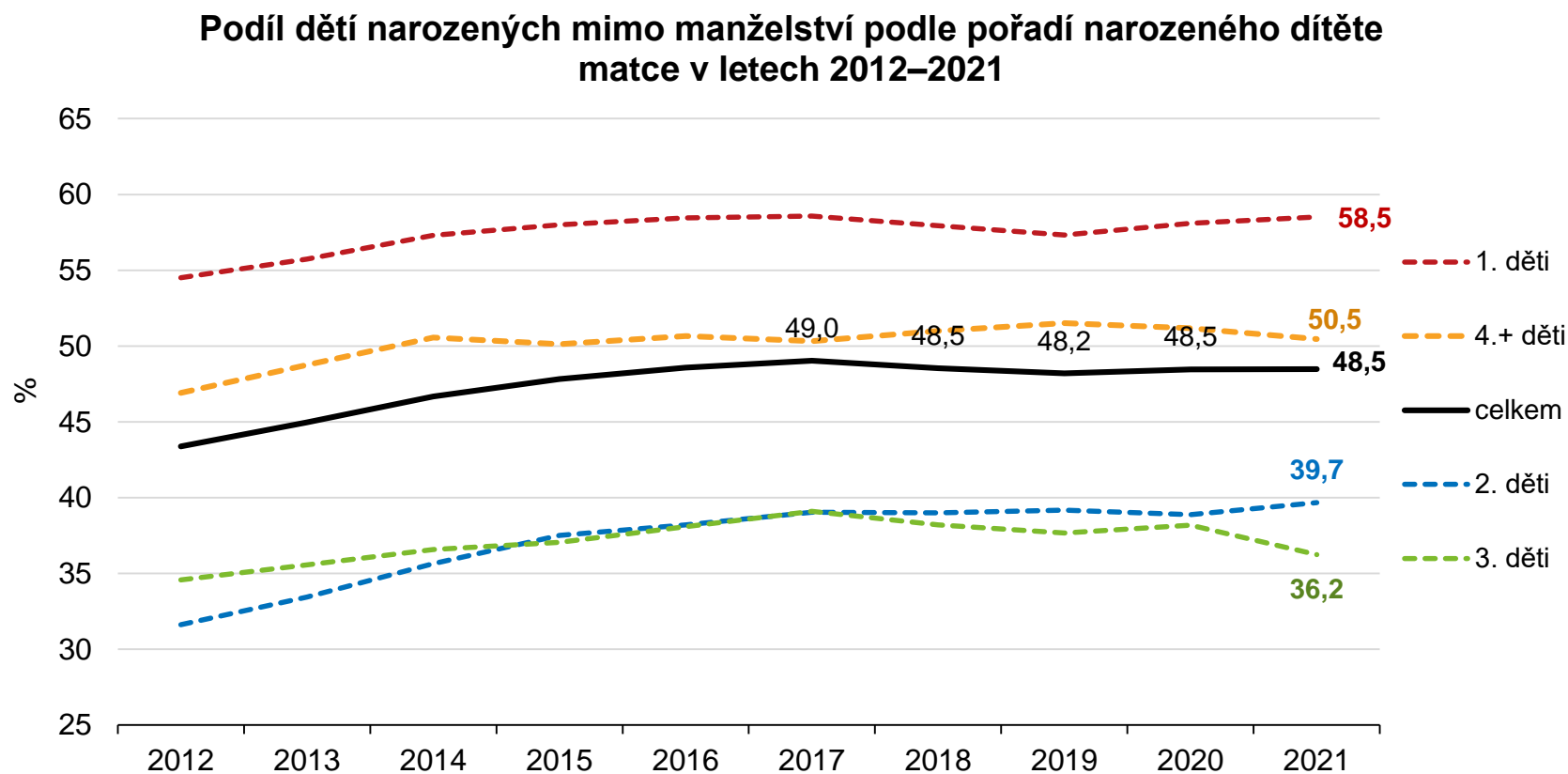
- Počet narozených ve 2. pořadí meziročně vzrostl o 5 %, počet dětí narozených v 1. pořadí a ve 3. a vyšším se mírně (o 1 %) snížil
- Plodnost žen vzrostla ve všech pořadích na dosud nejvyšší hodnoty 21. století

Plodnost vzrostla u žen nad 25 let věku, vrchol plodnosti ve věku 30 let

- meziroční pokles plodnosti ve skupinách 15–19 a 20–24 let, naopak nárůst plodnosti ve skupinách 25–29, 30–34, 35–39, 40–44 i 45–49 let
- průměrný věk matek vzrostl o 0,2 na 30,4 let

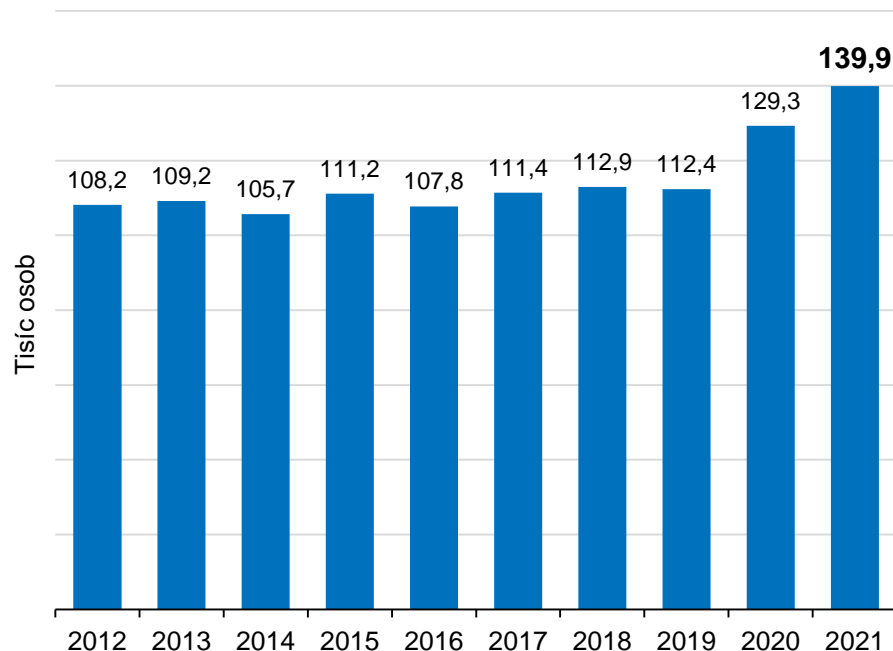
Podíl dětí narozených mimo manželství se drží na úrovni 48–49 %

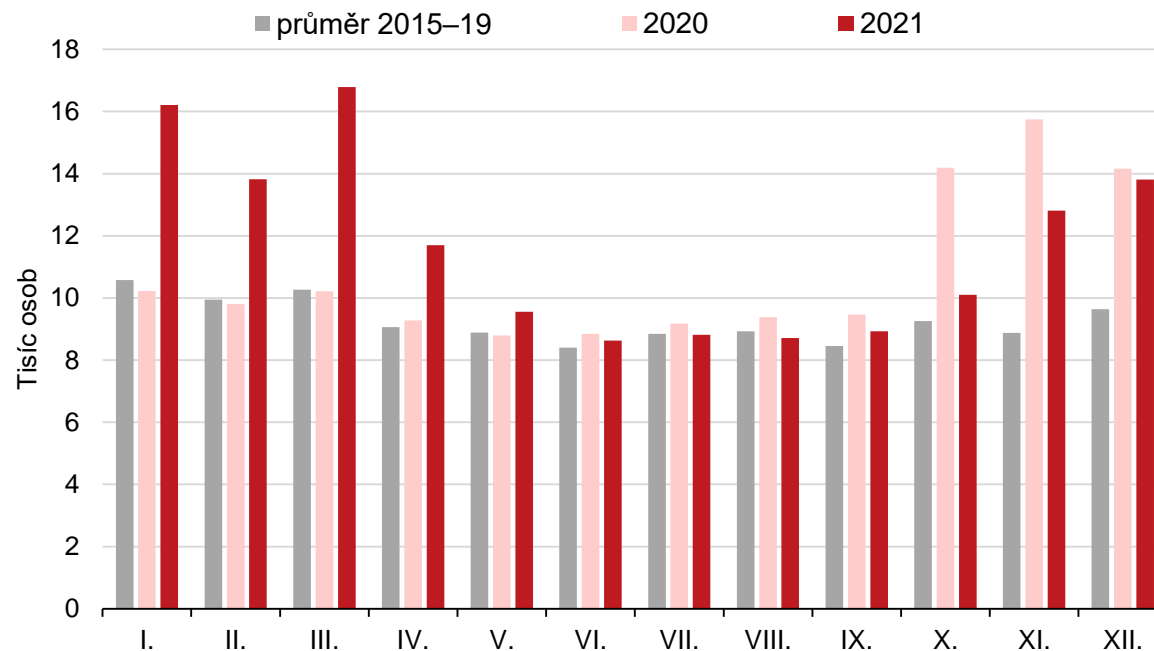
- Nejvyšší zastoupení mají děti narozené mimo manželství u prvorozených (58,5 % v roce 2021)

Výrazný nárůst počtu zemřelých druhým rokem v řadě

Roční počet zemřelých

Počty zemřelých v kalendářních měsících

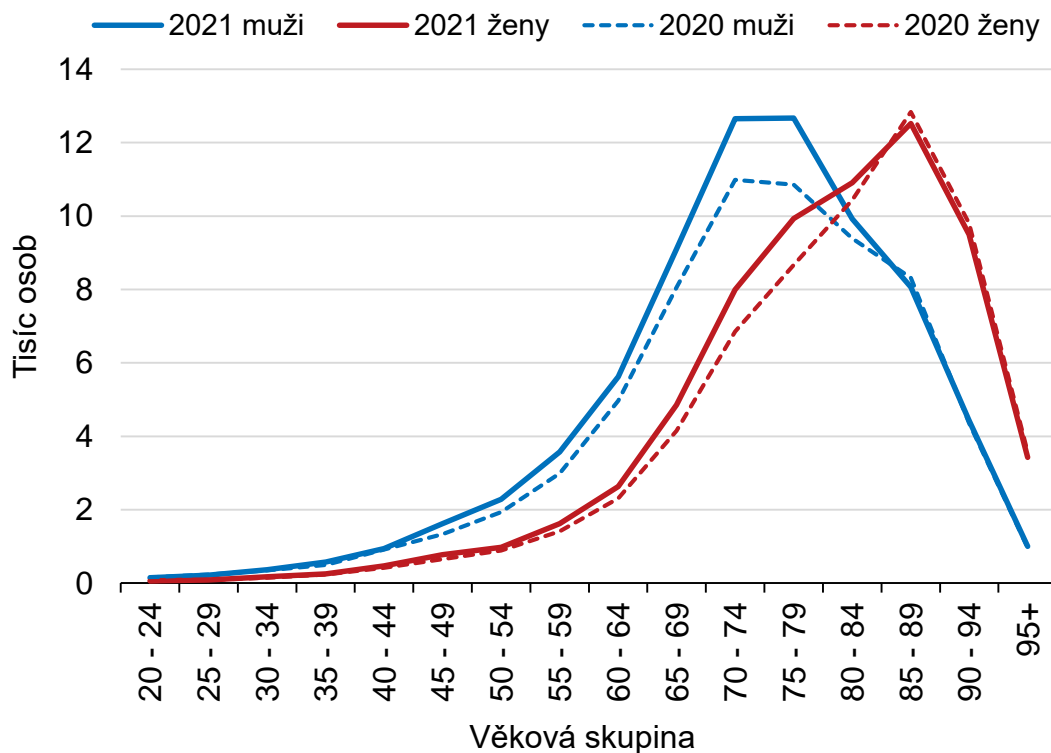

- Počet zemřelých nejvyšší konce od 2. světové války
- Za 2 roky, oproti roku 2019, nárůst o $\frac{1}{4}$, ve srovnání s rokem 2020 o 8 % (o 10,6 tisíce)

- Zvýšený počet zemřelých jak na počátku, tak v závěru roku
- 16 790 zemřelých v březnu 2021 – nejvyšší měsíční počet v pováleč. období; nadúmrtnost 63 % (proti období 2015–19)

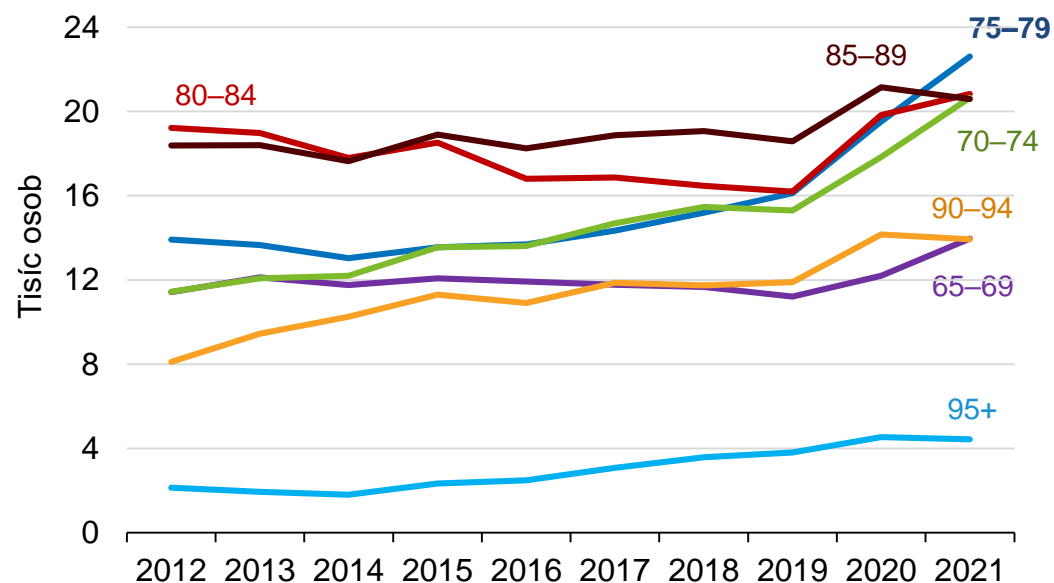
Nejvíce úmrtí přibylo mezi sedmdesátníky

Počty zemřelých podle pohlaví a věku

- Meziroční nárůst zemřelých nejvyšší ve skupině 75–79 (+3,1 tis.) a 70–74 (+2,8 tis.)

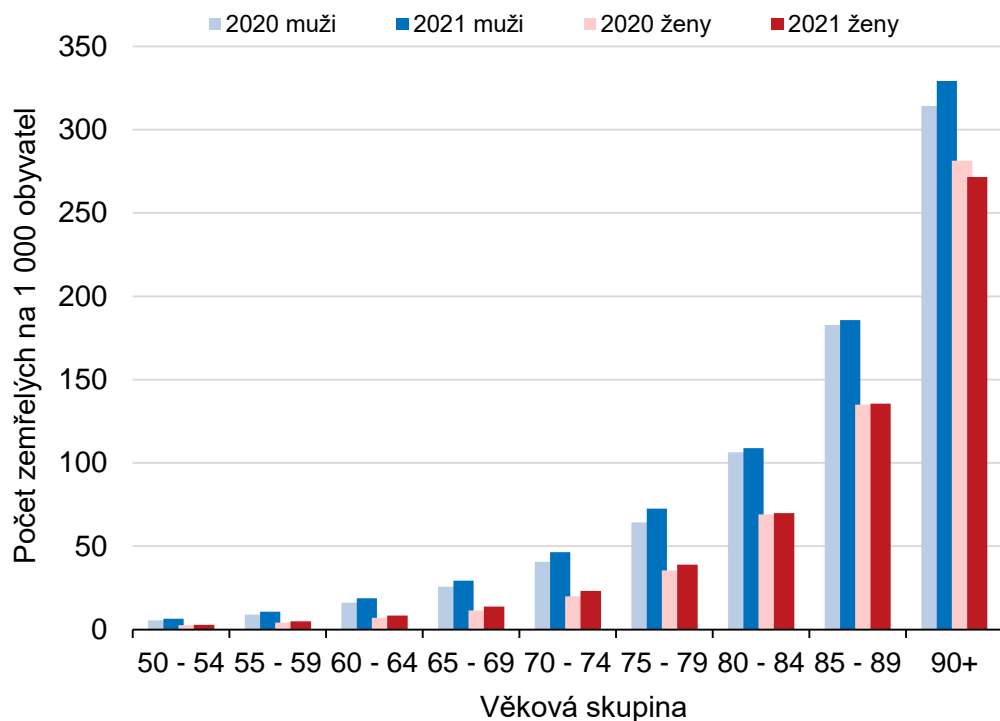
Počty zemřelých v seniorských věkových skupinách

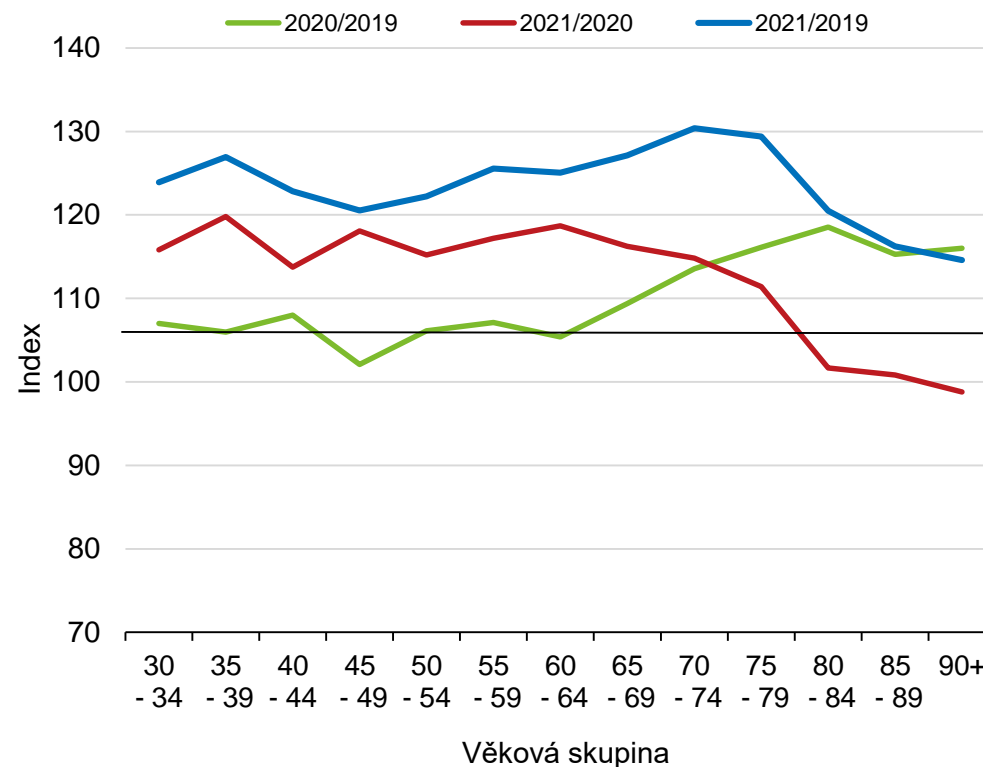
- 75–79letí nově nejsilnější pětiletou věkovou skupinou mezi zemřelými (v úhrnu a u mužů, u žen zůstává nejpočetnější skupina 85–89 let)

Úmrtnost se více zhoršila u mladších seniorů a ve starším produktivním věku než u 80 a víceletých

Míry úmrtnosti podle pohlaví a věkových skupin

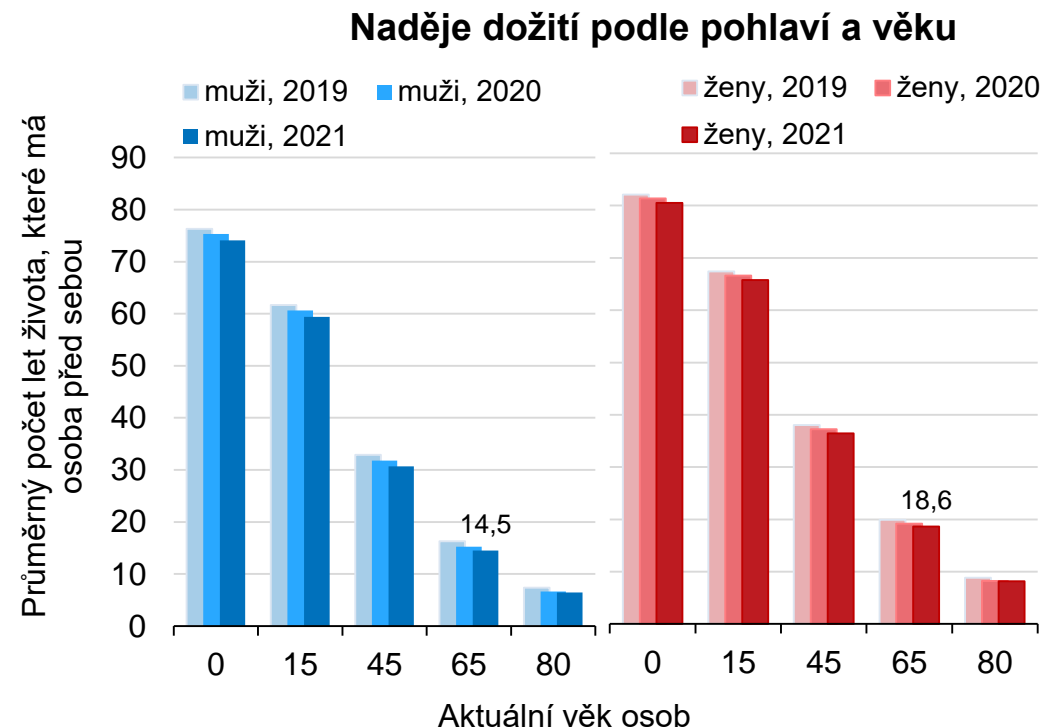
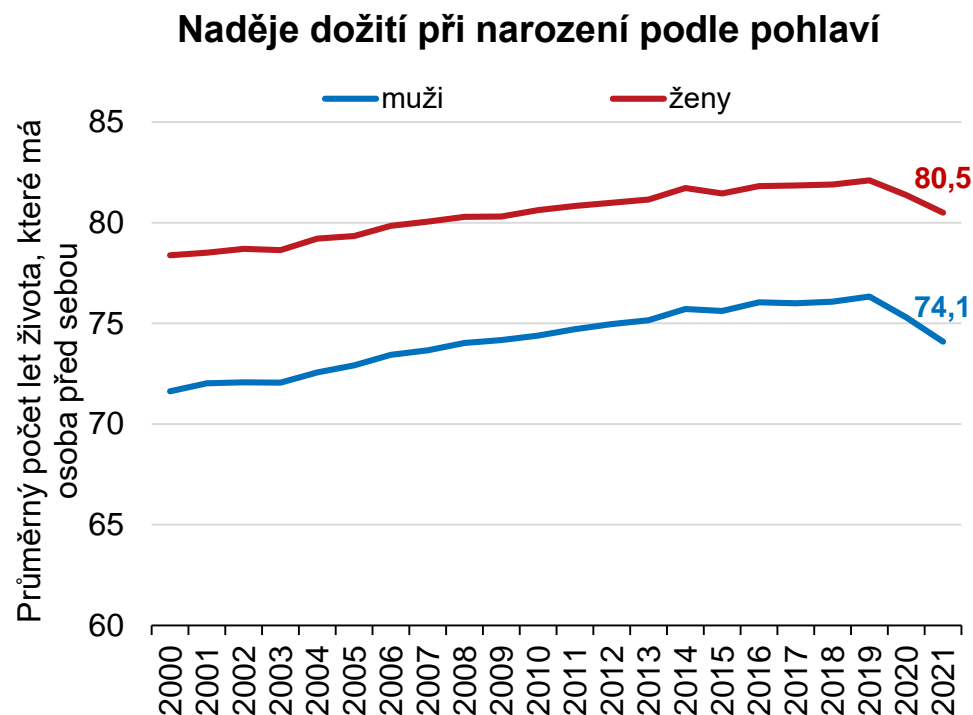

Meziroční změny měr úmrtnosti podle věkových skupin

- Ve věku 70–74 let byl nárůst úmrtnosti mezi lety 2019/2020 a mezi lety 2020/2021 srovnatelný, u osob mladších 70 let se úmrtnost více zhoršila v roce 2021 než o rok dříve, u osob od 75 let věku se naopak úmrtnost více zhoršila v prvním covidovém roce 2020

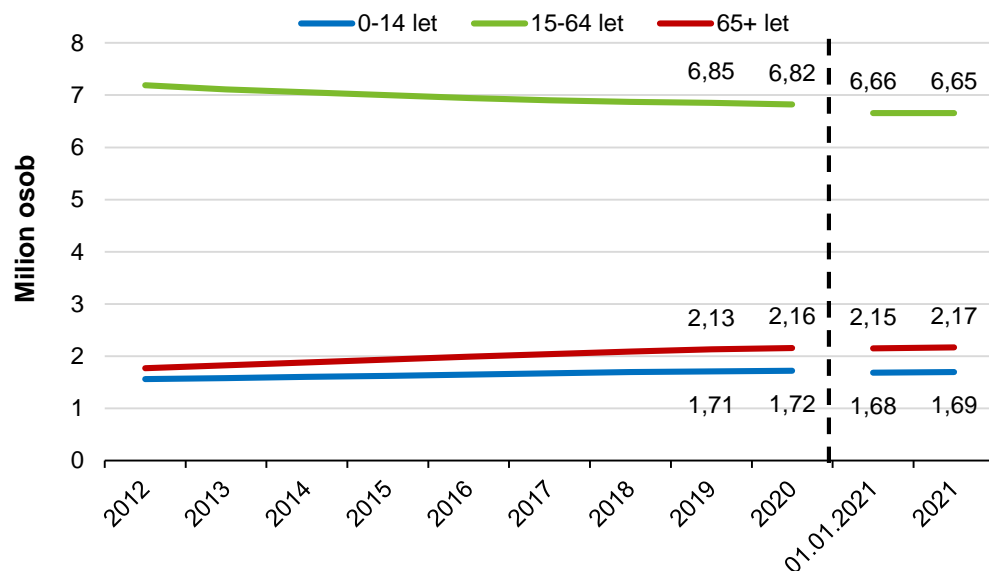
Naděje dožití dále poklesla mužům i ženám

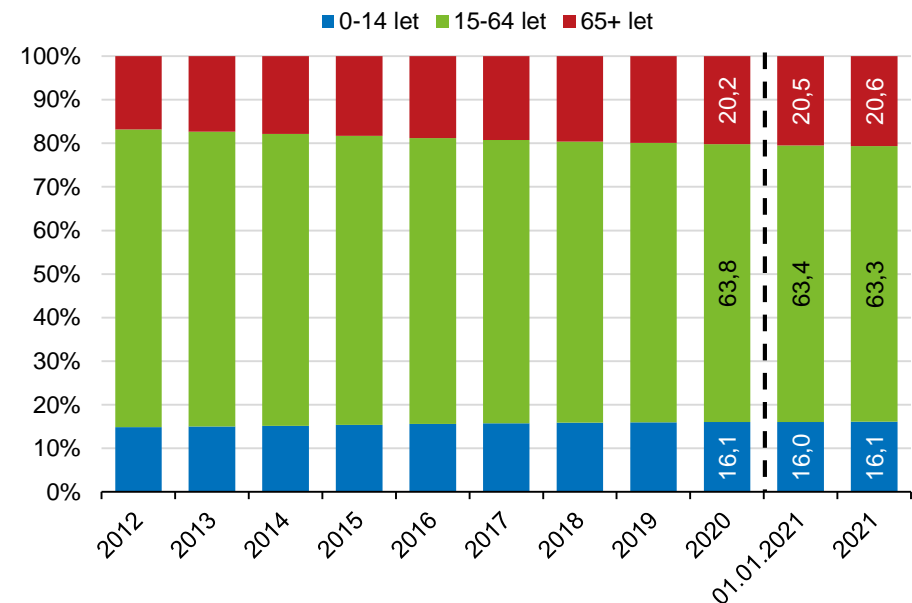
- Nový odhad naděje dožití při narození pro rok 2021 potvrzuje pokles o další 1,2 roku pro muže a o 0,9 roku pro ženy = větší pokles než v roce 2020
- Naopak u 65letých bylo meziroční zkrácení průměrné délka života v roce 2021 (o 0,7 roku pro muže a 0,5 roku pro ženy) menší než o rok dříve

65 a víceletých seniorů mírně přibylo i přes zhoršenou úmrtnost

Počty obyvatel v základních věkových skupinách (31. 12.)

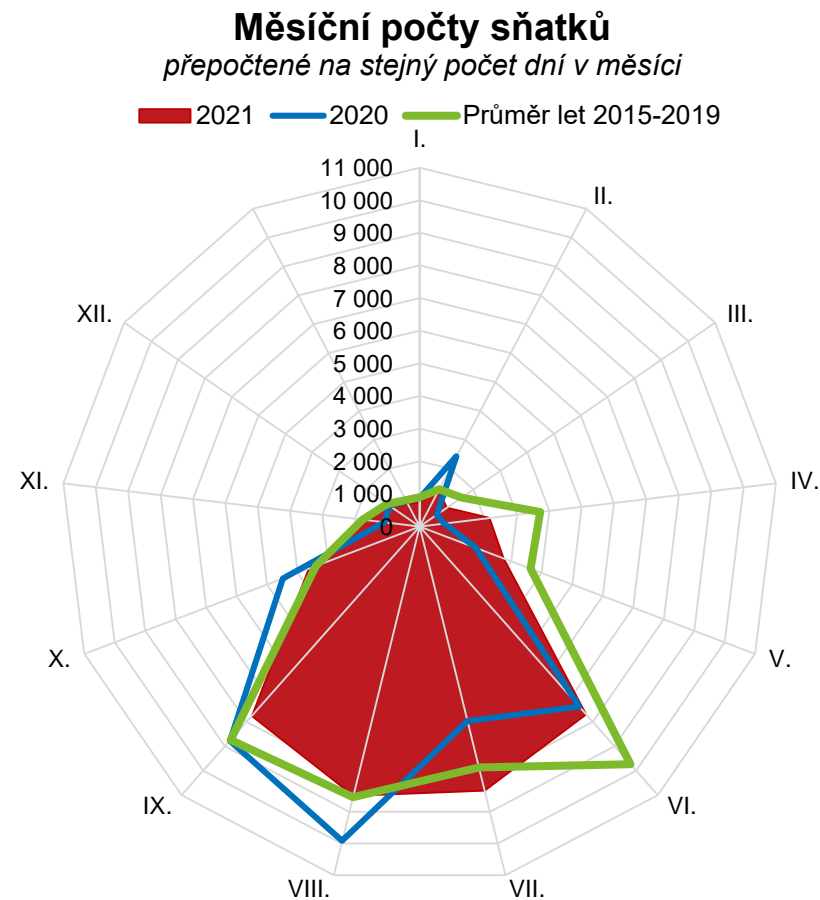
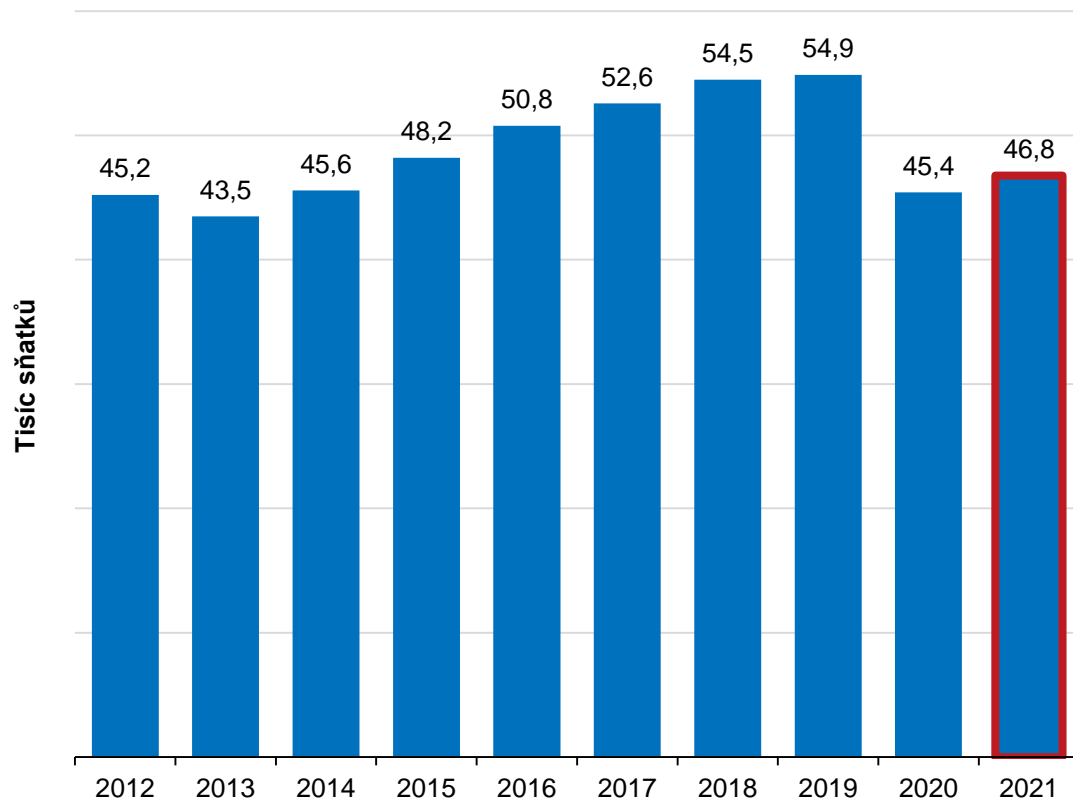

Podíly obyvatel v základních věkových skupinách (31. 12.)

- Populace Česka dál stárá, seniorů bylo na konci roku 2021 o 17 tisíc více než na jeho začátku, horší úmrtností oproti situaci před pandemií covid-19, resp. roku 2019, přišlo Česko o 22 tisíc seniorů navíc
- Zpřesnění počtů obyvatel Sčítáním lidu 2021 se nejvíce dotklo obyvatel produktivního věku

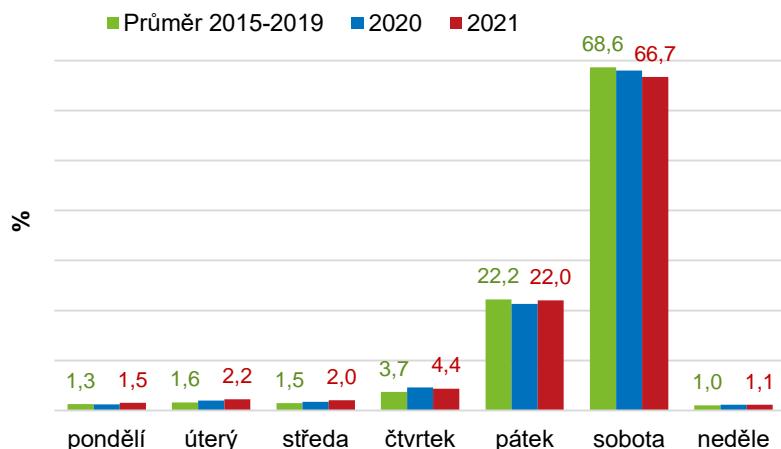
Sňatkový boom se po značném poklesu v roce 2020 nekonal

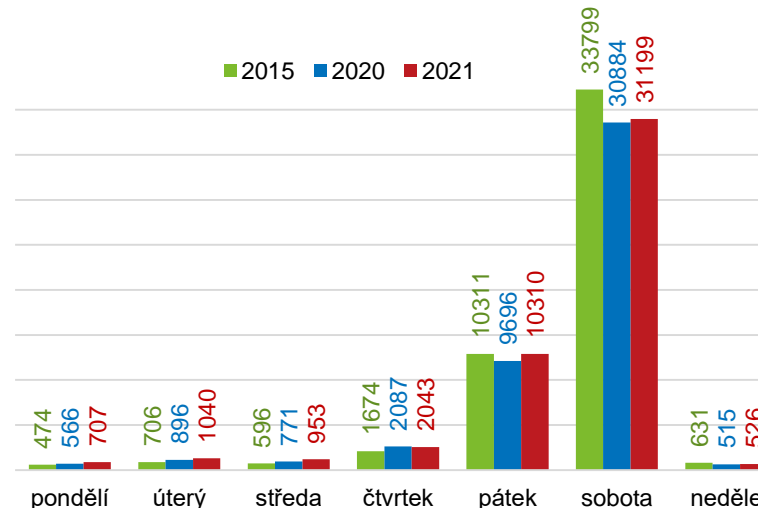
- Počet sňatků v roce 2021 byl obdobný jako v roce 2011 (46,7 tisíc), avšak o 8 tisíc nižší než v roce 2019, ve kterém vrcholil šestiletý růst sňatečnosti

Zájem o jiné dny než o sobotu a pátek byl o něco větší, avšak ne příliš výrazně

Rozložení sňatků do kalendářních dnů

Počty sňatků podle kalendářních dnů

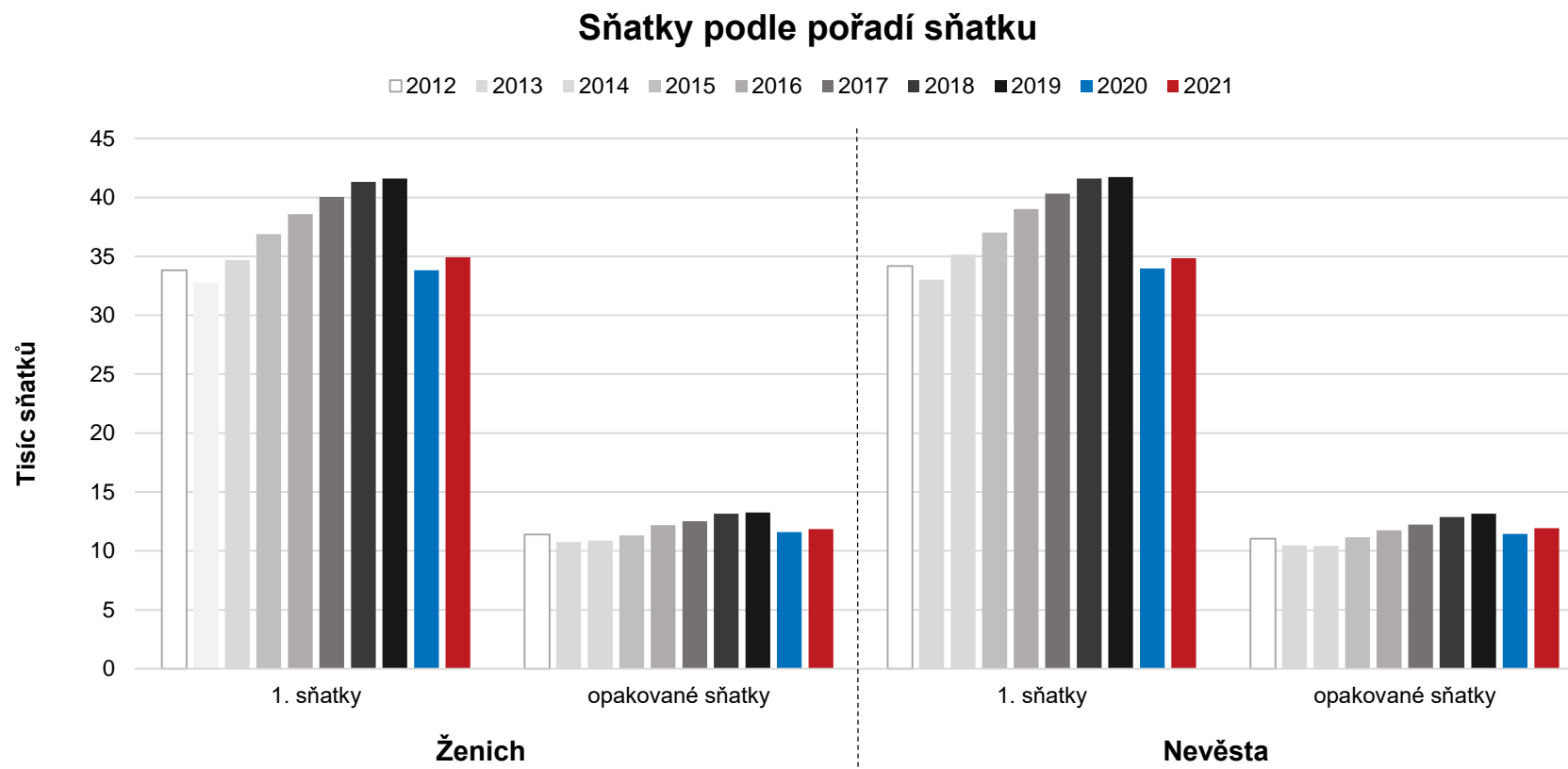

Pořadí	Datum	Počet sňatků	Den v týdnu	Průměrný počet sňatků ve dni týdne
1.	21.08.2021	1 917	sobota	600
2.	26.06.2021	1 654	sobota	
3.	28.08.2021	1 633	sobota	
4.	17.07.2021	1 602	sobota	
5.	04.09.2021	1 520	sobota	
<i>Atraktivní data</i>				
60.	09.09.2021	155	čtvrtek	39
88.	07.07.2021	89	středa	18
94.	11.11.2021	78	čtvrtek	39
100.	21.12.2021	73	úterý	20
103.	21.01.2021	70	čtvrtek	39

- Svatbu v jiném dni než v sobotu a pátek „táhnou“ atraktivní data

Datum	Počet sňatků	Den v týdnu	Průměrný počet sňatků ve dni týdne
09.09.2009	581	středa	19
19.09.2019	364	čtvrtek	48
16.06.2016	312	čtvrtek	38
08.08.2018	307	středa	23
20.02.2020	294	čtvrtek	39

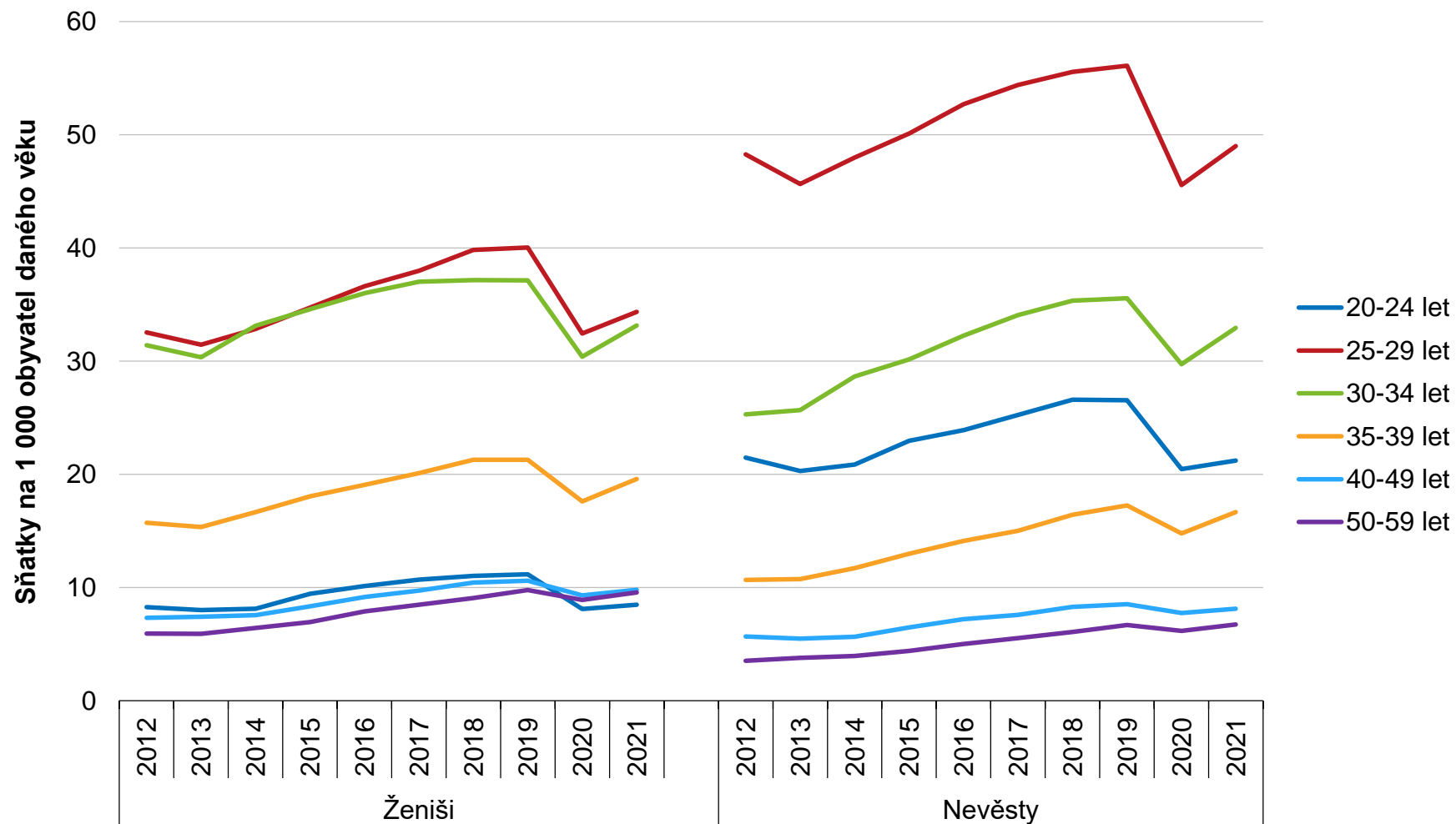
Meziročně přibylo sňatků svobodných i rozvedených/ovdovělých

- U nevěst se mezi roky 2020 a 2021 relativně více zvýšil počet opakovaných sňatků než prvních sňatků, kdežto u ženichů naopak
- Protipandemická opatření více ovlivnila sňatky svobodných – podíl prvních sňatků se mezi roky 2019 a 2021 snížil u mužů ze 75,8 % na 74,7 %, u žen ze 76,0 % na 74,5 %

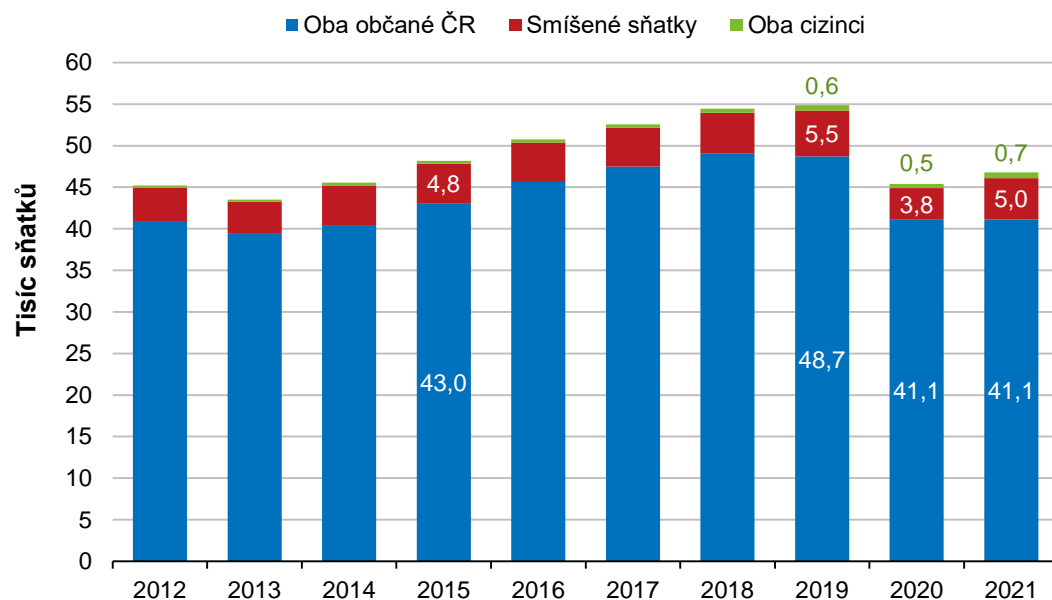
Oživení sňatečnosti mírné a spíše u starších

Míry sňatečnosti podle pohlaví a věku

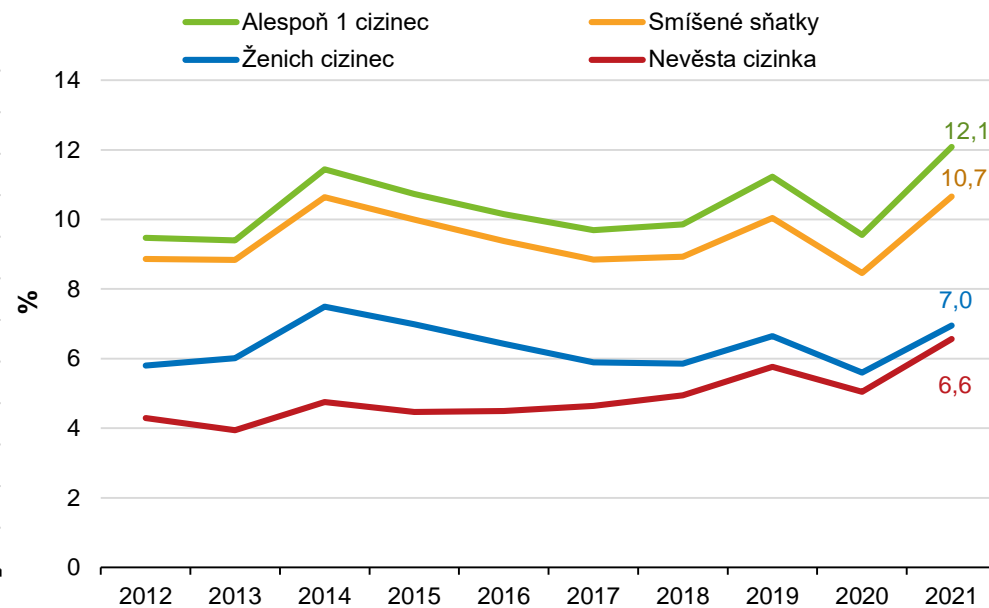

Podíl sňatků smíšených párů vzrostl na 11 %

Sňatky občanů ČR a cizinců

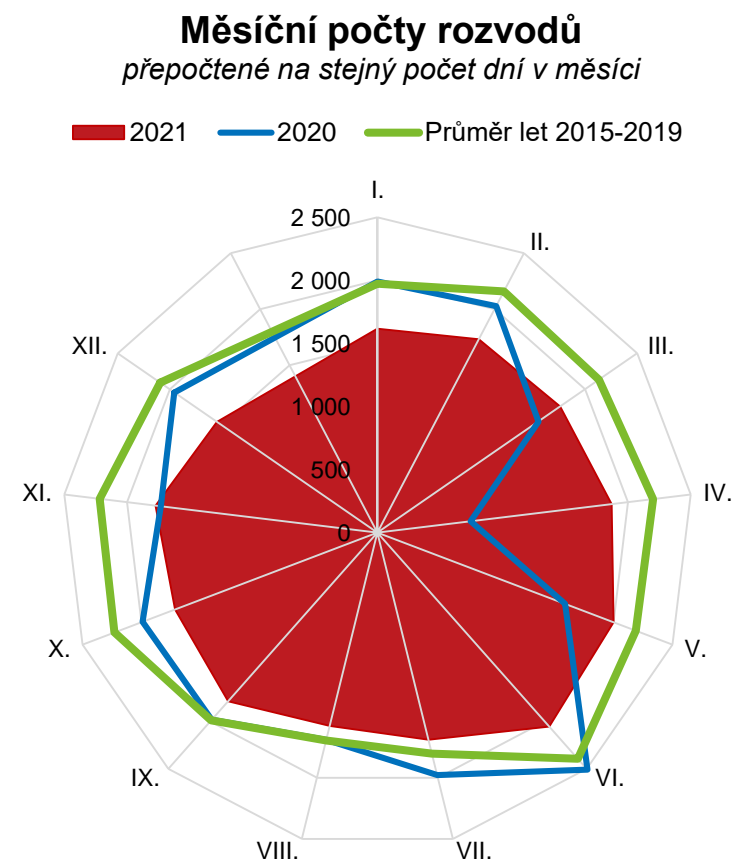
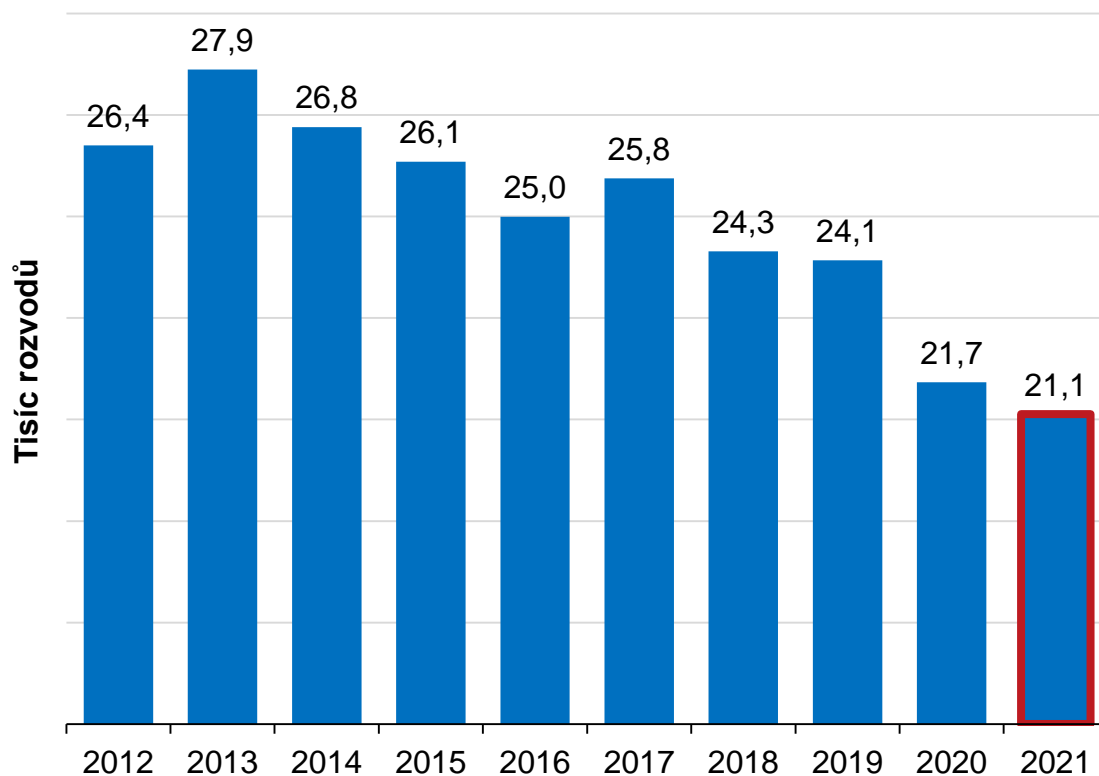

Podíly sňatků cizinců ze všech sňatků

Ženich občan ČR + Nevěsta cizinka		2021	Nevěsta občanka ČR + Ženich cizinec	
Občanství nevěsty	Počet sňatků		Občanství ženicha	Počet sňatků
Slovensko	950		Slovensko	965
Ukrajina	604		Německo	243
Rusko	183		Ukrajina	140
Polsko	86		Velká Británie	96
Vietnam	49		Itálie	82
Celkem cizí	2 400		USA	80
			Francie	68
			Polsko	59
			Tunisko	50
			Celkem cizí	2 584

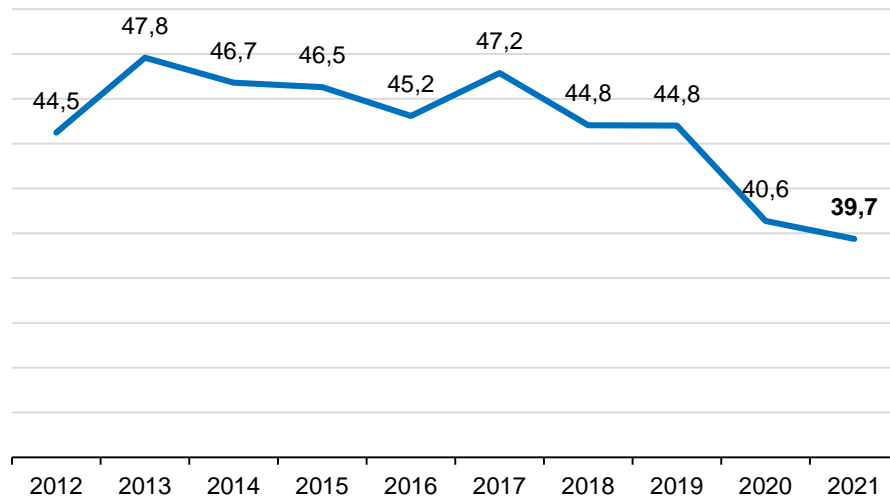
Rozvodů bylo méně než v roce 2020

- Po 10% poklesu rozvodů v roce 2020 se počet rozvodů meziročně snížil o další 3 %, méně manželství bylo naposledy rozvedeno v roce 1969

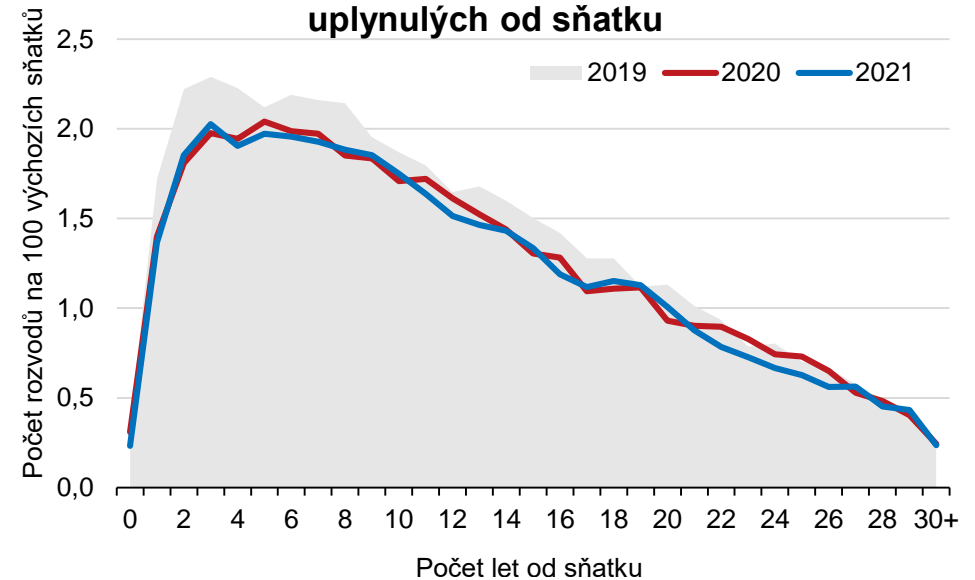
Rozvodovost klesla pod 40 % manželství končících rozvodem

Podíl manželství ukončených rozvodem v %

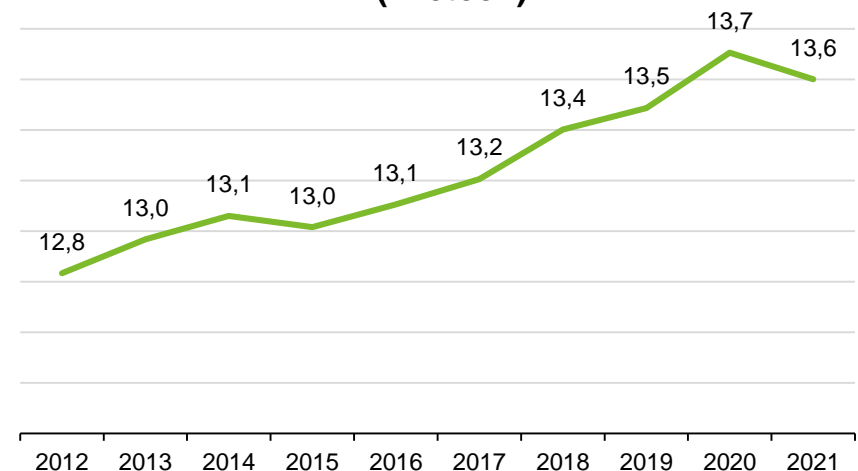

- Rozvodovost v roce 2021 odpovídala její úrovni v polovině 90. let 20. století

Míry rozvodovosti podle počtu roků uplynulých od sňatku

Průměrná délka trvání manželství (v letech)

Shrnutí

- *Počet obyvatel České republiky vychází od roku 2021 z výsledků Sčítání lidu, domů a bytů 2021.*
- Počet obyvatel ČR v průběhu roku 2021 vzrostl o 21,9 tisíce. O přírůstek se zasloužilo pouze kladné saldo zahraničního stěhování ve výši 50 tisíc osob, který z více jak poloviny (28,4 tisíce) vytvořili občané Ukrajiny.
- Přirozený úbytek populace byl díky vysokému počtu zemřelých nejhlubší v historii ČR od jejího vzniku v roce 1918.
- Živě se v roce 2021 narodilo 111,8 tisíce dětí, o 1,6 tisíce více než v roce 2020. O nárůst se zasloužily druhorozené děti, kterých bylo meziročně více o 5 %.
- Průměrný počet dětí narozených jedné ženě se zvýšil na 1,83 dítěte, což bylo nejvíce od roku 1992.
- Zemřelých bylo 139,9 tisíce, nejvíce od konce druhé světové války. K výraznému meziročnímu nárůstu došlo podruhé v řadě (v roce 2020 o 15 %, v roce 2021 o 8 %).
- Do manželství vstoupilo v loňském roce celkem 46,8 tisíce párů, meziročně (pouze) o 1,4 tisíce více, když v roce 2020 poklesl počet sňatků o 9,5 tisíce.
- Úroveň rozvodovosti poklesla ze 40,6 % na 39,7 % a byla nejnižší od počátku století.